

Det er jo i og for sig et Særstykke i vore Dage, at man fra de forskellige Sider har kunnet enes om et saa overordentlig vigtigt Lovforslag, som angaar aandelige Forhold, men Grunden er jo den, at det angaar Forhold, paa hvilke efter alle Stolemænds Mening der bør rettes, og tillige den, at det forelagte Lovforslag er et Kompromisforslag, som alle til alle Sider i Skoleverdenen har taget ethvert berettiget Hensyn. Udvalget har derfor ganske naturlig maattet stille sig den Opgave at se at blive enigt ved at vise gensidig Imødekommelse, og vi have saa meget mere ment det, som vi ere sikre paa, at hvis det ikke skete, at vi bleve enige her, vilde Lovforslaget efter al Sandsynlighed faa en trang Gang gennem det andet Ting. Men det følger jo af sig selv, at de Indrømmelser, som vi paa forskellige Steder ere gaaede ind paa for at naa til Enighed, staa vi kun ved under den Forudsætning, at der opnaas Enighed, og staa selvfølgelig altsaa frit, hvis Sagen senere skulde komme under Diskussion i dette Ting.

Med Hensyn til Ændringerne skal jeg tillade mig at bemærke følgende om Nr. 1 til § 2 b. Det er det Punkt, om hvilket det har været mest vanskeligt at blive enig. Der er i Betænkningen en Fejl; der staaer der først, at to Medlemmer have sluttet sig til Ministeriets Forslag, og senere staaer der „han“ i Stedet for „de“. Det kommer af, at oprindelig stod jeg ene som den, der sluttede mig til Ministeriets Forslag, men senere kom der et æret Medlem til; men da det skete i sidste Øjeblik, blev Betænkningen ikke rettet paa dette Punkt. Jeg for mit Vedkommende havde ønsket, at Ministeriets Forslag blev opretholdt, og at det var blevet overladt til Ministeriet at udpege, hvilke Skoler der maatte have Præparander, men i ethvert Tilfælde vilde haade jeg og de fleste andre Medlemmer af Udvalget bestemt have sat Pris paa, at de Lærere, der skulde have Præparander, skulde ikke blot melde det til Direktionen, men ogsaa have Direktionens Tilladelse. Det kan nemlig meget vel tænkes, at en Skolelærer ikke er saa udbygtig, at man ligefrem kan affædige ham, men at han paa den anden Side ikke er stiftet til at have Præparander. Det er jo ingenlunde ligegyldigt, om et ungt Menneske faar sin foreløbige Uddannelse i en Skole, hvor han uvilkaarlig er udsat for at faa sænket Niveauet for en Skoles Opgave, en Skole, hvor de unge Mennesker faa flette Baner, som det siden bliver dem vanskeligt at aflægge. Det maa imidlertid indrømmes, at det vel sagtens ikke er ret mange Lærere, man vilde nægte denne Tilladelse, og da

Mindretallet bestemt har holdt paa, at Direktionen ikke maa faa den Myndighed, ere vi for at opnaa Enighed om dette Punkt, om hvilket en Menighed let kunde lægge Lovforslaget Vanskeligheder i Vejen paa dets senere Gang, gaaede ind paa at foretage en Ændring, som gaar ud paa, at kun Privatlærere skulde have Tilladelsen — selvfølgelig der maa man have Sikkerhed for deres Kvalifikationer og for et nogenlunde ordentligt Børneantal — medens alle offentlige Lærere maa uden videre holde Præparander, de skulde blot drage Omjord for, at de have dem i den efter Forslaget bestemte Tid. — Om Forslaget under Nr. 2 antager jeg ikke, der vil være nogen Meningsforskel. Det, som man var imod, var jo det, at en Elev kunde løbe fra det ene Seminarium til det andet og paa den Maade gøre Forholdene paa Seminariet usikre. Men man vilde jo ikke stavnsbinde alle unge Mennesker. Ved Latinskolerne have de jo Lov at gaa fra den ene Skole til den anden. Det sker jo ofte, at Forældrene flytte til et Sted, hvor der er en Latinskole, og den samme Frihed bør ganske vist Seminarieeleverne have, og det er det, der er indrømmet dem i Nr. 2, første Stykke. At Studenter og de, der have bestaaet den almindelige Forberedelseseksamen, kunne slippe for første Klasse, er efter min Mening mere betænkeligt; men der er jo draget en Grænse, idet Antallet af ny Elever ikke maa være højere end $\frac{1}{3}$ af det hele Elevantal i mellemste Klasse, saaledes at der er Sikkerhed for, at der er en fast Stab af Elever i mellemste Klasse, derfor vil Undervisningen vistnok ikke forstyrres ved, at der kommer nogle enkelte ny Elever ind. Skulde disse ny Elever muligvis mangle noget i praktisk Øvelse, fordi de ikke have deltaget i Seminarieundervisningen i det første Aar, maa det vel i Almindelighed antages, at de have saa meget mere af teoretiske Kundskaber, saa de i Mellemklassen kunne lægge nogen mere Vægt paa de praktiske Øvelser end de andre Elever. — Ændringsforslag under Nr. 3 til § 5 gaar ud paa at forandre Ordet „tre“ til „to“. Det bliver altsaa saaledes, at i Fremtiden kan den Elev, der har taget første Del, kun vente to Aar med at tage anden Del. Vi ønske nemlig ikke, at det skal blive almindeligt, at Eleven skal tro, at han kan gaa ind paa et Seminarium et Aars Tid eller to og saa drage ud og komme tilbage. Vi tro, at det er uheldigt. Udvalget er enigt i, at det ikke er godt, at Eleven kommer med den Tanke: Jeg har vel ikke Penge nok, men jeg kan jo tage ud et Aarstid eller to. Det er ganske sikkert heldigst nogenlunde at have sikret sig